

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS

2013 m. rugsėjo 26 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimo 2007/641/EB Fidžio Respublikai skirtos nuostatos ir pratęsiamas jo taikymo laikotarpis

(2013/476/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 217 straipsnį,

atsižvelgdama į Partnerystės susitarimą tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu ⁽¹⁾ ir peržiūrėtą 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu (Burkina Faso) ⁽²⁾ (AKR ir ES partnerystės susitarimas), ypač į jo 96 straipsnį,

atsižvelgdama į Taryboje susirinkusių valstybių narių vyriausybių atstovų Vidaus susitarimą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ir tvarkos, kurios turi būti laikomasi siekiant įgyvendinti AKR ir EB partnerystės susitarimą ⁽³⁾, ypač į jo 3 straipsnį,

atsižvelgdama į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1905/2006, nustatantį vystomojo bendradarbiavimo finansinę priemonę ⁽⁴⁾ (toliau – Vystomojo bendradarbiavimo priemonė), ypač į jo 37 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

⁽¹⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 3.

⁽²⁾ OL L 287, 2010 11 4, p. 3.

⁽³⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 376.

⁽⁴⁾ OL L 378, 2006 12 27, p. 41.

- (1) Tarybos sprendimas 2007/641/EB ⁽⁵⁾ priimtas siekiant imtis atitinkamų priemonių po to, kai pažeistos esminės AKR ir ES partnerystės susitarimo 9 straipsnio nuostatos ir nepaisyta Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 3 straipsnyje nurodytų vertybių;

- (2) tos priemonės pratęstos Tarybos sprendimu 2009/735/EB ⁽⁶⁾, o vėliau Tarybos sprendimais 2010/208/ES ⁽⁷⁾, 2010/589/ES ⁽⁸⁾, 2011/219/ES ⁽⁹⁾, 2011/637/ES ⁽¹⁰⁾ ir 2012/523/ES ⁽¹¹⁾, atsižvelgiant į tai, kad Fidžio Respublika ne tik vis dar turi įgyvendinti svarbius išipareigojimus, susijusius su esminėmis AKR ir ES partnerystės susitarimo ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės nuostatomis, kuriuos ji prisiėmė

⁽⁵⁾ 2007 m. spalio 1 d. Tarybos sprendimas 2007/641/EB dėl konsultacijų su Fidžio Salų Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo (OL L 260, 2007 10 5, p. 15).

⁽⁶⁾ 2009 m. rugsėjo 24 d. Tarybos sprendimas 2009/735/EB, pratęsiantis Sprendime 2007/641/EB dėl konsultacijų su Fidžio Salų Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo nurodytų priemonių taikymo laikotarpį (OL L 262, 2009 10 6, p. 43).

⁽⁷⁾ 2010 m. kovo 29 d. Tarybos sprendimas 2010/208/ES, iš dalies keičiantis ir pratęsiantis Sprendimą 2007/641/EB dėl konsultacijų su Fidžio Salų Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo (OL L 89, 2010 4 9, p. 7).

⁽⁸⁾ 2010 m. rugsėjo 27 d. Tarybos sprendimas 2010/589/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/641/EB dėl konsultacijų su Fidžio Salų Respublika pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo ir pratęsiamas jo galiojimas (OL L 260, 2010 10 2, p. 10).

⁽⁹⁾ 2011 m. kovo 31 d. Tarybos sprendimas 2011/219/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/641/EB dėl konsultacijų su Fidžio Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo ir pratęsiamas jo taikymo laikotarpis (OL L 93, 2011 4 7, p. 2).

⁽¹⁰⁾ 2011 m. rugsėjo 26 d. Tarybos sprendimas 2011/637/ES, kuriuo iš dalies keičiamas ir pratęsiamas Sprendimo 2007/641/EB dėl konsultacijų su Fidžio Salų Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo galiojimas (OL L 252, 2011 9 28, p. 1).

⁽¹¹⁾ 2012 m. rugsėjo 24 d. Tarybos sprendimas 2012/523/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/641/EB dėl konsultacijų su Fidžio Salų Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo ir pratęsiamas jo galiojimas (OL L 263, 2012 9 28, p. 2).

2007 m. balandžio mėn. vykusių konsultacijų metu, bet ir būta svarbių neigiamų su šiais įsipareigojimais susijusių pokyčių;

- (3) nuo 2007 m. balandžio mėn. yra įvykę didelių pokyčių, todėl su Fidžio Respublika sutarti įsipareigojimai bus atitinkamai peržiūrėti. Įsipareigojimai bus peržiūrimi politinio dialogo kontekste ir atsižvelgiant į esamą teisinę padėtį. Reikėtų tęsti galimą grįžimą prie būsimos paramos vystymuisi programavimo;
- (4) Sprendimas 2007/641/EB nustoja galioti 2013 m. rugsėjo 30 d. Tikslinga atnaujinti tą sprendimą ir atitinkamai pratęsti jo galiojimą;
- (5) siekdama peržiūrėti ir atnaujinti 2007 m. priimtus įsipareigojimus ir atitinkamai pritaikyti atitinkamas priemones, Europos Sąjunga pradės politinį dialogą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimo 2007/641/EB 3 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Jis nustoja galioti 2015 m. kovo 31 d. Jis peržiūrimas reguliariai bent kartą per šešis mėnesius.“

2 straipsnis

Šio sprendimo priede pateiktas laiškas adresuojamas Fidžio Respublikai.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2013 m. rugsėjo 26 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
E. GUSTAS

PRIEDAS

Laiškas

J. E. Ratu Epeli NAILATIKAU

Fidžio Respublikos Prezidentui

Suva

Fidžio Respublika

Gerb. Prezidente,

Europos Sąjunga (ES) AKR ir ES partnerystės susitarimo 9 straipsnio ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 3 straipsnio nuostatas laiko labai svarbiomis. AKR ir ES partnerystė grindžiama pagarba žmogaus teisėms, demokratijos principams ir teisei valstybei, kurie yra esminiai AKR ir ES partnerystės susitarimo elementai ir mūsų santykių pagrindas.

Praėjo šešeri metai nuo tada, kai ES priėmė sprendimą dėl atitinkamų priemonių po 2006 m. karinio perversmo ir nuo to laiko susitarė su Fidžiu dėl tam tikrų įsipareigojimų.

ES pažymi, kad nuo 2007 m. kai kurie iš tų įsipareigojimų paseno ir juos reikia peržiūrėti atsižvelgiant į naują Fidžio teisinę sistemą. Norėdami turėti tinkamą pagrindą Fidžio reformų pažangai įvertinti, turime drauge peržiūrėti tuos įsipareigojimus, atsižvelgdami į esamą padėtį ir teisinę sistemą.

Todėl ES nusprendė į naują sprendimą dėl atitinkamų priemonių įtraukti reikalavimą, kad ES ir Fidžis pradėtų sustiprintą politinį dialogą pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 8 straipsnį. Bus siekiama drauge peržiūrėti 2007 m. sutartus įsipareigojimus ir pritaikyti atitinkamas priemones (pateikiamas šio laiško priede), kad būtų užtikrinama pagarba žmogaus teisėms ir teisei valstybei bei atkurta demokratija, kol abi šalys nuspręs, kad sustiprintas dialogo pobūdis nebebūtinas.

Kadangi Fidžyje tebegalioja kai kurių žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apribojimai ir atsižvelgdama į tai, kad reikia peržiūrėti sutartus įsipareigojimus, ES nusprendė pratęsti atitinkamų priemonių galiojimą 18 mėnesių, t. y. iki 2015 m. kovo 31 d. Tai suteiks reikiamo lankstumo ir laiko tiek ES, tiek Fidžiui susitarti dėl įsipareigojimų ir pritaikyti atitinkamas priemones, o vyriausybei surengti 2014 m. rugsėjo mėn. suplanuotus rinkimus.

ES stebės pažangą grįžtant prie konstitucinio valdymo ir pagal tai spręs dėl tolesnio vystomojo bendradarbiavimo. Atsižvelgdama į šias aplinkybes ES patvirtina norą rengtis 11-ojo EPF programavimo procesui ir tinkamu laiku pranešti apie pagal šį procesą numatomus orientacinius nacionalinius finansinius asignavimus. Numatoma bendradarbiaujant su demokratiškai išrinkta vyriausybe baigti rengti, pasirašyti ir įgyvendinti 11-ojo EPF programavimo dokumentus.

Fidžiui surengus laisvus ir sąžiningus rinkimus ir įgyvendinus peržiūrėtus sutartus įsipareigojimus, Fidžyje bus apsilankyta peržiūros vizito pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 96 straipsnį. Tuomet, remiantis sutartomis to vertinimo rekomendacijomis, Fidžiui gali būti nebetaikomos atitinkamos priemonės pagal 96 straipsnį.

Norėdama paskatinti bendradarbiavimą pagal AKR ir ES partnerystės susitarimą ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonę, ES ragina laikinąją vyriausybę kuo greičiau pradėti sustiprintą politinį dialogą su ES.

Be to, ES palankiai vertina bendradarbiavimą su Ramiojo vandenyno salų forumo ministrų ryšių grupe, sudaryta stebėti Fidžio rengiamasi rinkimams ir grįžimo prie demokratijos pažangą, ir tikisi tolesnių veiksmų skaidriam, dalyvavimu pagrįstam ir patikimam rinkimų procesui užtikrinti, kad būtų surengti laisvi ir sąžiningi rinkimai ir Fidžyje vėl būtų valdoma demokratiškai.

Pagarbiai

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

C. ASHTON

Pirmininkė

Komisijos vardu

A. PIEBALGS

Komisijos narys

PRIEDO 1 PRIEDAS

Atitinkamos priemonės, kurios bus pritaikytos pagal sustiprintą politinį dialogą peržiūrėjus sutartus įsipareigojimus:

- gali būti tęsiama humanitarinė pagalba ir tiesioginė parama pilietinei visuomenei ir pažeidžiamiems gyventojams,
- gali būti tęsiama jau vykdoma bendradarbiavimo veikla, visų pirma pagal 8-ojo ir 9-ojo EPF programas,
- gali būti vykdoma bendradarbiavimo veikla, kuri padėtų grįžti prie demokratijos ir pagerintų valdymą, išskyrus labai išskirtines aplinkybe,
- gali būti toliau įgyvendinamos cukraus reformos 2006 m. paramos priemonės. 2007 m. birželio 19 d. Fidžis techniniu lygmeniu pasirašė finansavimo susitarimą. Pažymėtina, kad finansavimo susitarime numatyta sustabdymo sąlyga,
- 2007 m. asignavimai cukraus sektoriui lygūs nuliui,
- 2008 m. asignavimai cukraus sektoriui paskirti tik gavus įrodymų, kad pasirengimas rinkimams vyksta patikimai, laiku ir laikantis sutartų įsipareigojimų, visų pirma dėl gyventojų surašymo, naujo rinkimų apygardų nustatymo ir rinkimų reformos, laikantis Konstitucijos, taip pat kad imamasi rinkimų biuro veikimo užtikrinimo priemonių, įskaitant rinkimų stebėtojo paskyrimą ne vėliau kaip 2007 m. rugsėjo 30 d., laikantis Konstitucijos. Šie 2008 m. asignavimai cukraus sektoriui panaikinti 2009 m. gruodžio 31 d.,
- 2009 m. asignavimai cukraus sektoriui panaikinti 2009 m. gegužės mėn., nes laikinoji vyriausybė nusprendė atidėti parlamento rinkimus iki 2014 m. rugsėjo mėn.,
- 2010 m. asignavimai panaikinti prieš 2010 m. gegužės 1 d., nes nepadaryta demokratinio proceso kūrimo pažangos; tačiau atsižvelgiant į kritinę cukraus sektoriaus padėtį dalis asignavimų atidėta tiesioginei paramai gyventojams, kurie tiesiogiai priklauso nuo cukraus gamybos, siekiant sušvelninti neigiamus socialinius padarinius. Šias lėšas centralizuotai valdo ES atstovybė Suvoje, o ne vyriausybė,
- galima pradėti rengti 11-ojo EPF programavimą, kad Fidžis galėtų tinkamu laiku būti informuotas apie orientacinius asignavimus,
- gali būti svarstoma skirti konkrečią paramą pagrindinių įsipareigojimų įgyvendinimui, visų pirma remiant pasirengimą rinkimams ir (arba) jų organizavimą,
- šios priemonės nedaro poveikio regioniniam bendradarbiavimui ir Fidžio dalyvavimui jame,
- įsipareigojimų vykdymas bus stebimas vadovaujantis šio laiško priede nurodytomis sąlygomis dėl nuolatinio dialogo ir veiksmingo bendradarbiavimo per vertinimo ir stebėjimo vizitus ir rengiant ataskaitas.

PRIEDO 2 PRIEDAS

2007 M. SU FIDŽIO SALŲ RESPUBLIKA SUTARTI ĮSIPAREIGOJIMAI

A. Pagarba demokratijos principams*Įsipareigojimas Nr. 1*

Laisvi ir sąžiningi parlamento rinkimai turi įvykti per 24 mėnesius nuo 2007 m. kovo 1 d., atsižvelgiant į Ramiojo vandenyno salų forumo sekretoriato paskirtų nepriklausomų vertintojų vertinimo išvadas. Pasirengimas rinkimams ir jų eiga turi būti bendrai stebimi, pritaikomi ir prireikus peržiūrimi, remiantis bendrai sutartais orientaciniais tikslais. Tam visų pirma būtina, kad:

- iki 2007 m. birželio 30 d. laikinoji vyriausybė priimtų tvarkaraštį, kuriame nustatytų įvairių veiksmų, kurių reikia imtis ruošiantis naujiems parlamento rinkimams, užbaigimo datas,
- tvarkaraštyje būtų numatytos gyventojų surašymo, rinkimų apygardų ribų nustatymo ir rinkimų reformos datos,
- rinkimų apygardos būtų nustatytos ir rinkimų reforma vykdoma laikantis Konstitucijos,
- rinkimų biuro veikimo užtikrinimo priemonių, įskaitant rinkimų stebėtojo paskyrimą ne vėliau kaip 2007 m. rugsėjo 30 d., būtų imtasi laikantis Konstitucijos,
- viceprezidentas būtų paskirtas laikantis Konstitucijos.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji vyriausybė, priimdama svarbias teisėkūros, fiskalinės ar kitų politikos sričių iniciatyvas ir pakeitimus, turės atsižvelgti į konsultacijų su pilietine visuomene ir kitais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais rezultatus.

B. Teisinė valstybė*Įsipareigojimas Nr. 1*

Laikinoji vyriausybė įsipareigoja dėti visas pastangas, kad būtų užkirstas kelias įbauginimo tikslu saugumo institucijų daromiems pareiškimams.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji vyriausybė įsipareigoja laikytis 1997 m. Konstitucijos ir užtikrinti įprastą ir nepriklausomą konstitucinių institucijų, tokių kaip Fidžio žmogaus teisių komisijos, Valstybės tarnybos komisijos, Konstitucinių tarnybų komisijos, veikimą. Turi būti garantuotas esminis Didžiosios vadovų tarybos nepriklausomumas ir užtikrintas jos veikimas.

Įsipareigojimas Nr. 3

Turi būti gerbiamas visiškų teismų nepriklausomumas, teismams leidžiama laisvai dirbti, o jų sprendimus turi gerbti visos susijusios šalys, visų pirma:

- ne vėliau kaip 2007 m. liepos 15 d. laikinoji Vyriausybė turi paskirti tribunolą, remdamasi Konstitucijos 138 skyriaus 3 dalimi,
- nuo šiol teisėjai turi būti skiriami ir (arba) atleidžiami griežtai laikantis Konstitucijos nuostatų ir procedūrinių taisyklių,
- karinės institucijos, policija arba laikinoji vyriausybė jokia forma negali kištis į teismo darbą ir privalo visiškai gerbti teisininko profesiją.

Įsipareigojimas Nr. 4

Visos baudžiamosios su korupcija susijusios bylos turi būti nagrinėjamos tinkamais teisiniais kanalais ir bet kokios kitos įstaigos, kurios gali būti įsteigtos įtariamiesiems korupcijos atvejams tirti, turi veikti nepažeisdamos Konstitucijos nuostatų.

C. Žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės*Įsipareigojimas Nr. 1*

Laikinoji vyriausybė įsipareigoja imtis visų reikiamų priemonių, kad bet kokie kaltinimai žmogaus teisių pažeidimu būtų tiriami arba nagrinėjami Fidžio Salų Respublikos įstatymais nustatytoje instancijoje laikantis įstatymais nustatytų procedūrų.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji vyriausybė 2007 m. gegužės mėn. panaikins nepaprastosios padėties potvarkius, jei nebus grėsmės nacionaliniam saugumui, viešajai tvarkai ir saugumui.

Įsipareigojimas Nr. 3

Laikinoji vyriausybė įsipareigoja užtikrinti, kad Fidžio žmogaus teisių komisija galėtų veikti visiškai nepriklausomai ir laikydamasi Konstitucijos.

Įsipareigojimas Nr. 4

Užtikrinama pagarba visų formų žodžio ir žiniasklaidos laisvei, kaip numatyta Konstitucijoje.

D. Įsipareigojimų vykdymo kontrolė*Įsipareigojimas Nr. 1*

Laikinoji vyriausybė įsipareigoja nuolatiniu dialogu sudaryti sąlygas daromai pažangai tikrinti ir teikti ES institucijoms ir Europos Komisijos tarnyboms ir (arba) jų atstovams galimybę nevaržomai gauti informacijos visais klausimais, susijusiais su žmogaus teisėmis, taikiu demokratijos atkūrimu ir teisine valstybe Fidžyje.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji vyriausybė įsipareigoja visiškai bendradarbiauti su visomis ES misijomis daromai pažangai stebėti ir jai įvertinti.

Įsipareigojimas Nr. 3

Laikinoji vyriausybė nuo 2007 m. birželio 30 d. įsipareigoja kas tris mėnesius siųsti pažangos, padarytos įgyvendinant esmines AKR ir ES partnerystės susitarimo nuostatas ir įsipareigojimus, ataskaitas.

Pažymėtina, kad tam tikri klausimai gali būti veiksmingai išspręsti tik laikantis pragmatiško požiūrio, atsižvelgiant į šių dienų realijas ir orientuojantis į ateitį.
